ION ARAMĂ

VEDETA 70 ATACĂ!

54

ION ARAMĂ

VEDETA 70 ATACĂ!

54
EDITURA TINERETULUI

Vedeta 70 atacă!
Ion Aramă

EDITURA TINERETULUI
București, 1968

Redactor: Georgeta Păsărin
Tehnoredactor: Gabriela Iliopolos
Copertă: Ionescu Dumitru
Digitalizare: EPUB

1

— Alarmă! La posturile de luptă!

— Uite-al naibii, mormăi nemulțumit soldatul Argintaru, ridicându-se de pe buturugă. Nici n-a plecat bine comandantul și-a și-nceput s-o facă pe nebunul. Hai, Radule!

Radu Drăgan se ridică și el scuturându-și alene firele de iarbă uscată, prinse de bluză. Clătină din cap aprobator spre tovarășul său și se cățără pe puntea vedetei adormite, cu prova înfiptă în pământul moale al ostrovului. Din tambuchiul cazărmii răsări chipul negricios al motoristului, poreclit Scrumbie:

— Ce-i tărăboiul ăsta, fraților?

— Lasă vorba, strigă deodată sergentul Nazâru, șeful echipajului. N-ai auzit că-i alarmă? Mergi la postul tău imediat. Și voi ceilalți la fel, ce mai așteptați?

Marinarii se împrăștiară la posturi, pășind greoi pe puntea încinsă ca o plită. Sergentul le urmărea de sus, de pe comandă, mișcările, iar nemulțumirea de pe chipurile lor îl făcu să rânjească satisfăcut, strigându-le:

— Vă mișcați cam greu și-n silă, domnilor; v-am deranjat, se vede treaba, de la umbră. Ia să-ncercăm noi, poate a doua oară călcați mai cu osârdie. Pe mal, fuga-marș!

Disciplina militară le poruncea marinarilor să se supună fără crâcnire acestui necunoscut, venit doar de câteva zile pe vedetă. Le displăcuse din primul moment; avea obiceiul să tragă cu urechea mai totdeauna seara, când ostașii stăteau de vorbă sub sălcii, fumând cu țigările ascunse-n pumni sau plesnindu-și răsunător obrajii, de țânțarii care le dădeau târcoale. Nazâru le părea atunci tot un fel de țânțar, un țânțar uriaș și infinit mai periculos decât cei adevărați, care nu făceau decât să-i sâcâie cu bâzâitul lor subțire pe la urechi. Numai cu două seri în urmă îl surprinsese pe Scrumbie spunându-i lui Radu Drăgan:

— De doi ani n-am mai fost acasă, frate-meu... Mare porcărie și războiul ăsta!...

— Cum vorbești, ostaș? Ți s-a făcut dor de Curtea Marțială, sau ai uitat de datorie, de patrie... Ai uitat că tu, ca militar... sărise fără ca cineva să-l fi bănuit pe-aproape.

Motoristul tăcuse intimidat. De multe ori, ca toți soldații când stăteau de vorbă între ei, se plângea de mizeriile războiului, dar niciodată nu aflase pe cineva care să fie de altă părere. Cuvintele lui Nazâru îl surprinseseră, insuflându-i o spaimă nelămurită. Hotărâse atunci în sinea lui că sergentul e un ticălos și blestemă întâmplarea care îl adusese pe vedeta 70.

La al treilea exercițiu de alarmă, desfășurat în după-amiaza aceea fierbinte, Scrumbie era cât p-aci să-i spună în față tot ce gândește, dar tocmai când se hotărâse, îl auzi pe Nazâru strigându-i:

— Ce-i, Scrumbie, ai ceva împotrivă? S-ar părea că nu-ți prea convine la instrucție. Mie unul îmi crește inima când văd o execuție corectă. Cui nu-i convine, să scrie acasă... Și-acum ajunge. N-aveți decât să vă tolăniți iar la umbră...

Se întoarse trufaș și dispăru în comandă, trântind ușa după el. Scrumbie îl înjură printre dinți și se culcă sub prima salcie întâlnită în cale. Radu ar fi vrut și el să-l imite, dar văzând că Argintaru se depărtează pe țărm, în susul apei, se luă după el. Începură să vorbească tare, mai mult pentru urechile curioșilor decât pentru ei:

— Trebuie să treacă iarăși pescarul Radule. Sunt nerăbdător să aflu cum i-a mers...

— N-ar fi rău să dăm și noi o raită pe la baltă.

— De fapt mie nici nu-mi place peștele, replică tunarul cu înțeles. Mă interesez doar așa, din pură plăcere sportivă... Dar uite-l că vine. Își puse mâinile la gură și strigă spre lotca neagră care se apropia, abia împinsă de curentul slab al canalului: Hei, tataie, ai făcut ceva azi?

Omul din barcă lăsă pentru o clipă vâslele, se întoarse spre ei, îi privi câteva clipe și le răspunse vesel:

— Mai întrebi! Acolo ar prinde pește și-un ageamiu. Numai ieri un moș din Cernavodă a bătut aproape recordul: a luat patru somni mari, două știuci și vreo zece bibani plini cu icre...

— Ei, bravo, se bucură Argintaru. Asta mai zic și eu noroc la pescuit...

— E nebun, sau ce dracu are? strigă Nazâru ivit în ușa comenzii. Icre acum, în august?...

Argintaru, căruia nu-i prea păsa de șeful de echipaj, ridică din umerii săi uriași și-ncercă să-i explice:

— Povești pescărești, domnule sergent. Parcă eu le ascult, dar vorbim și noi așa, să ne mai treacă vremea...

— V-ați plictisit iar, pesemne, făcu Nazâru întărâtat. O să vă

lecuiesc eu de plictiseala asta.

Se întrerupse și puse mâna streașină la ochi. Din susul Dunării răsuna vuiet de motoare. Argintaru se apropie de Radu, cu ochii țintă la navele hitleriste care intrau pe canal, și-i șopti:

— Se înmulțesc ticăloșii, ia privește.

— N-ai auzit ce spunea barcagiul? Și la Cernavodă s-au întărit: patru canoniere, două vedete și zece șlepuri cu muniție. Asta nu-i glumă!

— Ce-or fi punând la cale? adăugă gânditor tunarul.

— Naiba știe...

Argintaru își dădu bereta pe frunte, își frecă cu palma ceafa tunsă mărunt, apoi se uită să vadă dacă nu-i cineva să-i audă.

— În tot cazul, trebuie să comunicăm datele astea cât mai urgent, zise el.

— Păi întâlnirea cu ceferistul era aranjată pentru vineri, murmură Radu.

— E prea târziu vineri, adăugă hotărât tunarul. Mâine, cel târziu poimâine, trebuie să fim în oraș. Iar tu, Radule, fii mai atent când îi vorbești lui Nazâru. Ziua cea mare nu-i departe și ar fi păcat să cazi în cursa neisprăvitului ăsta de sergent.

Navele hitleriste înaintau. Un ponton armat deschidea convoiul; după el navigau două șalupe de patrulare, iar în urmă de tot venea un remorcher cu un tun antiaerian instalat la prova.

— Să treacă unul la pavilion, mă, strigă șeful de echipaj. Nu vedeți că semnalizatorul doarme?

— Zace pe comandă, că are friguri, săracu, zise Radu.

— Atunci du-te tu la pavilion, să-i salutăm!

— Să-i salutăm?! sări Radu ca ars, apropiindu-se de Nazâru. Ei de ce nu ne salută niciodată?

— Vorba, ostaș, răcni șeful de echipaj. Du-te tu sus, Argintarule!

Tunarul urcă pe puntea vedetei și Radu, regretându-și vorbele scăpate cu obidă, urmări supunerea cu care Argintaru executa ordinul. Și doar nici el nu-i avea la inimă pe hitleriști! Tunarul moșmondi câteva clipe la nod, îl desfăcu, coborî pavilionul până la jumătatea catargului, în semn de salut, îl ridică încă o dată și-l legă la loc. Nazâru mârâi:

— Altă dată să te miști mai repede!

— Era saula încurcată, domnule sergent. Și suntem așa de bine mascați aici, că nu ne-au răspuns la salut. Sigur, nu ne-au văzut.

— Nu ne-au văzut! Mai bine zi că nu vor să ne bage-n seamă. Se cred prea grozavi, sări Radu mânios de la locul lui.

Sergentul făcu o jumătate de pas înainte. Fața lui, de culoarea morcovului, devenise și mai roșie:

— Măi, ce-i anarhia asta? Încearcă numai o dată să-ți mai dai drumul la gură și s-a zis cu tine. Îți vinzi patria, ai?

— Nu știu care dintre noi, murmură caporalul Drăgan.

Nazâru duse mâna la pistolul de la șold:

— Cum ai spus?

— Încet, domnule sergent, interveni Argintaru și făptura lui masivă se propti ca un zid între ei. Ce te legi de băiat? Îi iubești pe nemți, treaba dumitale. El nu-i iubește, îl privește. Ascultă-mă pe mine, că-s mai bătrân: păstrează măcar aici pacea, că război e destul, în tot locul!

— Las' că-i arăt eu lui, gâfâi Nazâru. Dacă era altu-n locul meu, cât e el de caporal, vedea...

Soldatul Traian, semnalizatorul, se ridică deodată de pe puntea de comandă, unde zăcea zgâlțâit de frisoane, și strigă:

— Mină la tribord! Mină la tribord!

— Bietul Traian, aiurează, spuse Radu cu milă.

— Nu aiurează, e într-adevăr o mină în derivă, întări Argintaru. Vine la vale.

Toți alergară la tribord. Nazâru privi câteva clipe emisfera neagră care se legăna ușor pe valuri și spuse răspicat:

— Caporal Drăgan, îți ordon să îndepărtezi mina!

— Îl trimiți la moarte, domnule sergent, interveni Argintaru. Mina asta nu ne amenință. Aici curentul face un ocol spre larg.

— Vorba! urlă sergentul, scoțând pistolul din toc. Caporal Drăgan, număr până la trei...

— Nu-i nevoie, îl întrerupse Radu, descălțându-se într-o clipă. Am plecat!

Sări voinicește peste bord și începu să înoate spre mogâldeața neagră care se apropia nepăsătoare.

2

Erau zile de vară plină, cu văzduh înăbușitor și pâclos. Nicio adiere nu încrețea apele de plumb ale canalului. Doar navele germane tulburau liniștea, întretăind cu vuiet de motor tăcerea malurilor pustii. Atunci marinarii se întrerupeau din lucrul lor – când fie că desfășurau exerciții de ochire, citeau cu glas tare instrucțiunile de salvare, sau pur și simplu curățau mecanismele – și îndreptau priviri grele, de ură, către lighioanele cenușii care se târau pe asfaltul apelor încremenite.

— Frumoasă viață am duce noi dacă n-ar fi ăștia pe-aici, spuse într-un rând Scrumbie, arătând cu capul către un glisor german, care brăzda nepăsător apele canalului.

— Ce spui, măi Scrumbie? întrebă maistrul Constandache, șeful mecanic al vedetei, netezindu-și mustățile argintii.

— Ziceam de navele astea, că stârnesc prea mult valurile când trec. Dacă n-ar fi ele, n-am mai avea grijă parâmelor...

— Ai întors-o bine, puiule, râse maistrul.

— Și ce, n-are dreptate? interveni Radu.

Semnalizatorul Traian își trecu palma peste fața palidă și privi cu teamă în jur:

— Taci măi, să nu te-audă cineva.

— Cine s-audă? strigă Scrumbie îndârjit. Din tot echipajul, numai de-un singur om mi-e teamă, și ăla-i plecat acum. Când l-am dus cu barca la mal, mă gândeam că n-ar strica să-i fac o baie. Poate scăpam de el, câinele...

— E vândut nemților, ce mai tura-vura? spuse Radu scârbit. Cred că...

— Dar ia spune, caporale, cum a fost ieri cu mina aia? schimbă vorba șeful mecanic. Lumea zice că te-ai purtat ca un erou...

— Erou fără voie, domnule maistru. Dumneavoastră erați plecat la flotilă cu domnul comandant. Între timp, Nazâru s-a apucat să facă instrucție cu noi. I-am zis vreo două de la obraz, și el a găsit cu cale să mi-o plătească. Tocmai atunci a apărut mina blestemată. Ei, și când l-am auzit că mă trimite după ea, am înghețat. Eu am văzut drăcii de astea dând la fund un șlep cât ai clipi din ochi.

— Nazâru credea că nu se duce, interveni Argintaru. Atâta

aștepta, ca să-l aibă la mână...

Radu se întoarse spre tunar:

— Păi ce, era să-i fac pe plac? Cine știe-n ce încurcătură mai intram... Așa că am sărit, am înotat până lângă ea și, vă spun drept, într-un timp mi s-a părut că-i aud chiar și tic-tacul. Mă gândeam c-ar fi o prostie să mor degeaba, pentru ambiția unui ticălos. „Nu trebuie să mor“, am hotărât și m-am apropiat binișor de dânsa. Am mângâiat-o pe spinare și am împins-o încetișor într-o parte. Era supusă ca un cățel. I-am mai făcut un brânci, dar tot așa, ușor, ca să nu se supere...

Cei din jur începură să facă haz.

— De ce râdeți? se miră Radu. Mina e o lighioană foarte cumsecade, dacă știi s-o iei. Vă spun din experiență...

— Ce mai, i-ai șoptit ceva la ureche și ea, mititica, a stat cuminte, râse cu poftă Scrumbie.

— Te pomenești c-ai și pupat-o, hohoti Argintaru. Cum ești tu iubăreț din fire...

— Principalul e că am scăpat teafăr, încheie Radu când râsetele se potoliră. N-a avut noroc Nazâru...

3

Comandorul Helmuth ieși să-și facă plimbarea de dimineață pe puntea superioară a navei-comandant „Gertrude“, un fost vas de pasageri cu două punți, elegant, alb, cu catarge mult înclinate. Fiindcă dispunea de viteză, „Gertrude“ fusese amenajată pentru cerințele războiului: în salonul de clasa întâia se instalase statul-major, barul devenise stație de emisie-recepție, iar puntea superioară, largă și pardosită cu lemn de trandafir, purta o adevărată baterie cu tunuri și mitraliere de diferite calibre. Alături de „Gertrude“ se odihneau, bord lângă bord, celelalte nave din divizion: două pontoane armate, un remorcher, de asemenea armat, un tanc de combustibil, două șalupe dragoare, iar la larg de tot, o vedetă de siguranță, al cărei echipaj stătea mereu la post, pe schimburi. Helmuth privi catargele strălucitoare în lumina dimineții și oftă. Linia frontului se apropia tot mai mult și comandorul știa că ziua când va trebui să intre-n acțiune pe Dunăre nu era departe. În orele fierbinți ale după-amiezilor, urmașul baronilor de pe Rin combinase în fel și chip forțele divizionului său, ținând seama de cele mai diferite situații tactice. Aștepta, așadar, bine pregătit, intrarea în luptă. Dar în niciuna dintre variantele de pe hartă n-a putut găsi un loc convenabil, în formație, pentru cele trei șlepuri încărcate cu materiale de război, care sosiseră în cursul nopții. Helmuth le socotea un adevărat balast, care avea să micșoreze simțitor viteza convoiului, ca să nu mai vorbim de primejdia pe care-o reprezentau aceste adevărate pulberării plutitoare. Ca o primă măsură de prevenire, hotărâse ca ele să nu acosteze în preajma navelor, ci să rămână la ancoră, pe firul apei, mai jos de ostrov. Dar nici așa comandorul Helmuth nu era mulțumit. Însăși prezența șlepurilor îl înfuria, fără să-și explice limpede de ce. În această dimineață, când dădu cu ochii de ele, se încruntă și ceru semnalizatorului de cart un binoclu. Prin lentile văzu foarte bine fumul care țâșnea pe coșul de la bucătăria șlepului din centru, se întoarse pe călcâie și se adresă ofițerului de gardă, care-i urmărea respectuos plimbarea.

— Fum?

— Domnule comandant, raportez că n-ați aprobat ca oamenii să coboare pe țărm. Cei de pe șlepuri își pregătesc hrana la bord. S-au luat toate măsurile pentru prevenirea incendiilor...

— Bine, bine, spuse Helmuth întunecat, apoi izbucni din nou. Dar ce-i debandada asta? Marinarii germani nu mai știu oare să ancoreze o navă? Uită-te și dumneata, locotenente, unul mai înainte, altul mai în urmă. Dă ordin să fileze lanțul până se aliniază toate cum trebuie!

Ofițerul de gardă făcu un gest către semnalizator. Acesta smulse stegulețele din husa lor și transmise la iuțeală ordinul. Curând se auziră zăngănind vinciurile de pe șlepuri, semn că marinarii trecuseră la executare, iar comandorul Helmuth, neavând de ce să se mai lege, coborî la puntea intermediară să-și ia aperitivul.

4

— Ce-a fost cu mina aceea, Nazârule? întrebă locotenentul Matei, sosit a doua zi dimineața pe vedetă.

Ochii albaștri ai comandantului îl fixau cercetător și Nazâru simți că nu-i poate suporta privirea.

— Am îndepărtat pericolul care ne amenința, răspunse el uitându-se în jos.

— Nu-mi spune tocmai mie povești dintr-astea, făcu locotenentul cu un surâs ironic. Știi bine de ce-am ținut seama când am acostat aici. Intervenția la mină a fost inutilă, dacă nu criminală...

— Nu-nțelog, șopti sergentul și fața lui cărămizie păli deodată.

— Atunci să-ți explic. În primul rând, dacă Drăgan umbla neîndemânatic la mină, și o făcea să explodeze, rămâneam cu un om mai puțin. Apoi la distanța asta era imposibil să scăpăm fără avarii.

— Eram furios pe el și nu știam cum să-l pedepsesc... Mina n-avea cum să explodeze aici, m-am gândit eu la curentul apei mai înainte... Am vrut doar să-l învăț minte...

— Da? Și alt mijloc n-ai găsit? Nu te-ai gândit că dacă exploda mina, nava noastră era scoasă din funcțiune? Nazârule, să mai lași oamenii în pace. Asigură disciplina, urmărește întreținerea navei, ai grijă de ancoră, de barcă și de legături și nu te apuca să judeci dumneata echipajul, că are cine s-o facă, mă înțelegi?

Discuția avea loc în comandă. Dacă prin preajmă s-ar fi aflat și alți marinari din echipaj, ar fi rămas tare mirați de înfățișarea posomorâtă a locotenentului. Matei era un tânăr de vreo douăzeci și cinci de ani, frumos și mereu vesel, cu un suflet minunat. Oamenii s-ar fi aruncat și-n foc pentru el. Nimeni însă nu-l văzuse atât de supărat ca astăzi, când aflase tot ce pusese la cale Nazâru în lipsa lui.

— Asta-i tot, sergent Nazâru. Poți pleca. Și nu uita ce ți-am spus...

Sergentul rămase în aceeași poziție rigidă, nemișcat și cu privirile-n pământ.

— Ce mai este? întrebă rece locotenentul.

— Aș vrea o învoire, dacă se poate.

— Bine. Termină ce ai de făcut la bord și poți să pleci. Îți ajunge

până la zece?

— Până la opt, domnule comandant, spuse cu modestie prefăcută șeful de echipaj.

5

Într-una din după-amiezile lunii august, doi marinari, unul mai vârstnic și cu statură de uriaș, celălalt tânăr, cu trăsăturile înăsprite de vântul și soarele apelor, urcau agale spre centrul micului port dunărean. Era cald și ei mergeau încet, abia schimbând o vorbă în răstimpuri. Strada era pustie și liniștită. Oamenii ședeau acasă, la umbra veștedă a sălciilor și duzilor de prin curți, sau în răcoarea micului parc din apropierea Dunării.

— Poate ar fi trebuit să așteptăm întâlnirea de vineri, spuse Radu Drăgan cu îndoială. Știi bine că numai în cazuri deosebite putem să...

— Și ăsta nu-i caz deosebit? îl întrerupse Argintaru. Veștile pe care le ducem sunt de cea mai mare importanță. Iar semnalul poate fi dat în orice moment...

— Ai dreptate, Argintarule. De-ar veni mai repede ziua răfuielii...

Tăcură iar un răstimp.

— Auzi, Argintarule, reluă Radu. Mă gândesc la ceea ce facem noi acum. Undeva există cineva care pune pe hartă informațiile noastre și ale altora și chibzuiește cum e mai bine...

— Da, Radule. Noi și alții ca noi, atâția oameni, suntem ca rotițele unei mașini uriașe... fiecare cu rolul lui...

— E lucru mare, șopti Radu pătruns de aceste gânduri.

Intrară la oficiul telefonic. În sala mare, pardosită cu mozaic, nu era nimeni. La ghișeu stătea o tânără funcționară, cu coatele rezemate de placa de marmoră. Fata tresări văzându-i.

— De ce-ați venit chiar azi? S-a întâmplat ceva?

— Avem știri importante: modificări în dispozitivul hitlerist, lămuri scurt Argintaru. Sunt notate aici toate, cu cifrul numărul trei. Dă-le mai departe, cât poți de repede!

— Bine, spuse fata luând hârtia cu vădită emoție. Într-o oră pleacă, fiți siguri de asta. Altceva ar trebui să vă neliniștească.

— Spune iute, cât suntem singuri.

— Fascistul de la voi a fost ieri în vizită la siguranță. Poate că bănuiește ceva. Oricum, aveți grijă cum umblați. S-ar putea să vă urmărească cineva, pe amândoi sau pe unul dintre voi. Când se lămuresc lucrurile, vă anunțăm noi, tot prin pescar. Asta-i tot.

Își luară rămas bun și plecară în grabă, nu tocmai liniștiți.

— Ce zici de asta, Radule?

— Știu și eu? Poate Nazâru a mers acolo cu alte treburi, că despre noi nu văd ce dovezi ar avea...

— Dar vorbele tale? Ți-am spus de atâtea ori să fii mai prudent, dar cine să m-asculte? Ești tânăr, într-adevăr, nerăbdător și bătăios, dar nu uita că munca noastră are legile ei. Ea nu-ți îngăduie să te expui, să te lași provocat...

Radu nu răspunse. Își urmară drumul în tăcere. În capătul străzii principale, pe când grăbeau s-o ia la stânga, spre port, un om mărunt, cu fața ascuțită și cu ochi ca de viezure se luă după ei. Îi urmă, la câțiva pași, un polițist în uniformă, apoi la o distanță respectuoasă, un individ ce părea fără treabă. Cotiră spre port pe o străduță întortocheată, cu cârciumi și prăvălii de mărunțișuri închise, fiind după amiaza. Omul cu chip de viezure iuți pasul și făcu semn polițistului să se apropie. Când ajunseră într-un gang, agentul se propti în fața lui Radu, punându-i mâna pe umăr:

— Fii bun și urmează-mă, dar fără gălăgie, pricepi?

— Nu pricep, spuse Radu și cu o mișcare fulgerătoare își eliberă umărul. Poate mă confunzi cu cineva.

— Nu te confund. Ești caporalul Drăgan.

— Lasă-mă, dom’le-n pace, strigă Radu și dădu să plece.

Ochi-de-viezure se întoarse către polițist:

— Sergent, fă-ți datoria!

— Mai domol, că suntem și noi pe-aici, răspunse Argintaru fără să ridice glasul. Cară-te până nu mă supăr.

Omulețul făcu un pas înapoi, iar polițaiul se vârî între el și Argintaru ridicând bastonul de cauciuc. Tunarul fu însă mai iute. Cu o lovitură directă în bărbie îl proiectă până-n peretele cârciumii. Omul cu ochi-de-viezure se retrase strategic câțiva pași, duse un țignal la gură și fluieră ascuțit. Din cârciumă ieșiră în fugă doi polițiști, tocmai la timp ca să-l scoată pe confratele lor din pumnii pe care Argintaru îi oferea cu dărnicie. Cât despre agent, acesta încerca să-i țină piept lui Radu care-l bumbăcea, întrebându-l la fiecare lovitură:

— De ce vrei să te urmez, șefule?

Intervenția celor doi polițiști schimbă brusc situația câmpului de luptă. Argintaru se încăieră cu amândoi odată, ținându-i la distanță, cu mâinile lui lungi, dar sergentul reușise să-l imobilizeze pe Radu, întorcându-i mâinile la spate. În acest timp agentul Siguranței se învârtea în jurul lor satisfăcut și striga:

— Hai să mergem, sergent. De dumnealui aveam nevoie...

Argintaru, luptându-se de zor cu polițiștii, își aruncă privirile spre Radu, căruia agentul se pregătea să-i pună cătușele... Atunci se petrecu un fapt neprevăzut: individul ce-i însoțise tot drumul, părând fără treabă și amuzat de încăierare, alergă la ușa cârciumii și strigă răspicat la cei dinăuntru:

— Băieți, curcanii bat doi marinari și voi stați aici fără să vă pese?

În câteva clipe, strada deveni deodată alta. Docherii, iviți la auzul unei asemenea invitații în ușa localului, se năpustiră ca un tăvălug asupra grupului. Unul smulse bastonul primului polițist și-l lovi drept în frunte, așa că Radu se simți liber și se avântă în luptă, Argintaru reușise să-l trântească la pământ pe-un altul, în vreme ce al treilea se pregătea să-l lovească cu bastonul. Atunci interveni cineva și polițistul zbură prin aer ca o minge. Când văzu că nu mai are nicio șansă, omulețul cel șiret se retrase strategic pe o străduță laterală, fluierând fără întrerupere din țignal. În sfârșit, dinspre strada principală răsunară răspunsurile altor agenți.

— S-o ștergem, că se-ngroașă gluma, spuse un bărbat înalt, scuturându-și șapca de praf.

— Vă mulțumim, le spuse Argintaru. Fără dumneavoastră n-o mai scoteam la capăt...

— Aș, ne-a făcut multă plăcere, râse altul, pipăindu-și ochiul învinețit. Sunteți doar marinari de-ai noștri, ce naiba!

— Hai, Radule, hotărî Argintaru, ștergându-și nădușeala cu o batistă mare. Cred că ni-i de-ajuns cât ne-am plimbat...

Fugiră pe străzi dosnice, către malul Dunării. În urma lor, fluierele polițiștilor răsunau îndrăcit...

6

Ajunseră la navă pe înserat. Tot drumul avuseseră vreme să dezlege tâlcul acestei încăierări: răzbunător cum era, Nazâru îl denunțase la Siguranță pe Radu Drăgan ca element periculos.

— Noroc că nu le-a mers de data asta, spuse Argintaru. Oricum, trebuie să fim foarte atenți. Mai ales acum, când se apropie ceasul...

Șeful de echipaj rămase uimit văzându-i că se întorc amândoi la bord, întregi și nevătămați.

— Ce-ați făcut în oraș? întrebă el mieros. Erau ceva fetițe?

— Oho, câte vreți, răspunse Argintaru netulburat.

— Zău? făcu Nazâru bănuitor. Dar ăstuia cine i-a mutat fălcile?

Radu își mângâie bărbia și răspunse:

— Un individ a făcut o glumă proastă și l-am cârpit. N-a vrut să rămână nici el dator și m-a cârpit. Când să dau a doua oară, au venit prietenii lui și... ne-au despărțit...

— Altă dată nu mai pupați voi învoire, dacă-i vorba că vă țineți de bătăi, mârâi șeful de echipaj, întorcându-le spatele.

— S-ar zice că unora le-ar fi plăcut să se termine altfel încăierarea noastră, zâmbi tunarul. Hai, Radule, la un șah.

Noaptea cobora caldă și liniștită, cu o adiere blândă, care făcea să foșnească frunzișul sălciilor. Dinspre navele hitleriste veneau, în răstimpuri, sunete de acordeon. Cei de pe punte tăceau cu toții. Mitraliorul și doi dintre motoriști fumau la prova, ascunzând țigările-n pumn. Argintaru răsturnă cu zgomot piesele de pe tablă.

— Nu se mai vede nimic, bombăni el. Și chiar dacă s-ar vedea, nu mai joc.

— Tu, Argintarule, ai putea să ne cânți ceva, spuse Scrumbie și dinții lui sclipiră deodată albi în întuneric.

— Să cânt! Ce te-a apucat veselia?

— Omul nu cântă numai de veselie, oftă motoristul. Câteodată mă prinde așa, o jale...

— Ia taci! zise Traian și toți își încordară auzul. Dinspre capătul de sus al ostrovului distinseră un plescăit ușor. Vine o barcă și-i chiar pe lângă mal, murmură semnalizatorul pregătindu-și arma. Cine naiba să fie la ora asta?

Nu apucă să ceară parola, că cineva din barcă se adresă cu glas coborât:

— Hei, vedeta șaptezeci! Nu vă neliniștiți! Sunt eu, curierul de la flotilă. Am un plic pentru locotenentul Matei. E la bord acum?

— Da, e-n cabină, spuse Traian lăsând arma-n jos. Acostați la tribord, se vede ceva mai bine acolo.

— Nimeresc eu, răspunse vesel omul. Plescăitul ușor al ramelor se auzi până ce barca își profilă umbra neagră lângă bordul scund al vedetei. Bătrânul sări sprinten pe punte spunând: Chemați-l iute pe domnul locotenent. Am vești mari, băieți.

— Adică ce? întrebă Scrumbie.

— Antonescu și ceilalți miniștri au fost arestați. În București, muncitorii și armata au deschis focul asupra hitleriștilor...

— Ura! Pe ei, fraților, strigă Scrumbie cu glasul tremurând de bucurie. De mult așteptam eu ziua răfuielii...

— Liniște, băiete, îl potoli bătrânul. Ai uitat de vecinii noștri de colo? Dacă prind ei de veste înainte de vreme, e prăpăd. Trebuie luați repede, prin surprindere...

— Ce s-a întâmplat? întrebă locotenentul care auzise doar ultimele cuvinte.

— Am declarat război Germaniei hitleriste, domnule locotenent.

— În sfârșit! spuse Matei gânditor, abia șoptind.

— Aveți aici un plic, cu instrucțiuni. Peste tot a început lupta. Unitățile hitleriste de pe uscat sunt încercuite. Navele lor trebuie împiedicate să le sprijine. Noi avem misiunea să le nimicim forțele de pe Dunăre. Vă doresc succes, fraților. Mă duc la postul meu...

Bătrânul marinar sări râzând în bărcuța lui și porni încet, în susul apei, spre portul liniștit. Locotenentul intră în comandă să citească ordinul. Când reveni pe punte, în glasul lui marinarii deslușiră vorbe neobișnuite:

— Marinari, trăim o clipă istorică. A venit vremea să răzbunăm suferințele atâtor ani... Vă cer să vă faceți cu cinste datoria, să fiți demni de tradiția înaintașilor noștri, luptători pentru libertatea patriei. Ne așteaptă greutăți și primejdii, dar sunt încredințat că nici unul dintre voi nu va da înapoi...

— Vom lupta cu prețul vieții!

— Fiecare are-o răfuială cu alde Hitler.

— Moarte fasciștilor!

Locotenentul făcu un semn energic cu mâna:

— Începem atacul asupra navelor inamice. Totul trebuie să decurgă în liniște. Cum stăm cu motoarele?

— Gata de marș! răspunse grav șeful mecanic.

— Bine. Nu porniți fără ordin. Tunul și mitraliera, aveți muniții la-ndemână?

— Suntem gata!

— Atunci, la posturi. Argintaru și Nazâru, împingeți nava cu căngile. Radule, s-o ții pe firul apei.

Navele hitleriste se aflau acostate mai jos de vedetă, în fața ostrovului, iar șlepurile și mai jos, acolo unde canalul se unea cu Dunărea. Comandantul intenționa să coboare spre hitleriști, dus de curent și să-i ia prin surprindere.

Vedeta își smulse prova din pământul moale și porni să lunece ușor spre formația germană, cufundată în întuneric. De la prova se auzi șoapta tunarului:

— Radule, unde au stația radio?

— La centru, chiar în stânga coridorului...

— Dac-ar fi ziuă, mă jur c-aș nimeri chiar în beculețul de control, râse Argintaru și Radu știa că nu-i doar o vorbă goală.

Locotenentul așteptă calm până când ajunseră în dreptul formației. Pe puntea superioară a navei-comandant se vedea silueta neagră a marinarului de cart care se plimba liniștit.

— N-au primit încă vestea, spuse Radu.

— Au s-o primească de la noi, replică Matei. Foc!

Tunul bubui năprasnic în tăcerea care domnea peste ape. Mitraliera hohotea și ea. Primele proiectile explodară ca puse cu mâna în stânga coridoarelor. Tenda albă, care acoperea puntea de la pupa unui remorcher, luă foc. La lumina ei, se vedeau umbrele marinarilor inamici alergând la posturi.

— Porniți motoarele, ordonă Matei. Foc! Foc!

Peste câteva clipe, de pe toate navele hitleriste se dezlănțui canonada. Aerul scrâșnea și bâzâia în jurul vedetei.

— Ne-au reperat, blestemații, spuse Costandache apucându-se de umăr. Micule, ia un pansament din ladă și vino-ncoa. M-au zgâriat nițel, fir-ar să fie de treabă...

— Viteza maximă, ordonă locotenentul. Asupra șlepurilor, foc!

Vedeta trecu prin fața șlepurilor, împroșcându-le cu proiectile. Totul se desfășura într-un ritm amețitor, de parcă timpul se deformase și înghițea nemăsurat de multe întâmplări. În câteva secunde, la pupa

șlepului din margine se lăți pata sângerie a unei explozii, pe cel din mijloc izbucni un incendiu și lumina așternea pete galbene pe fețele ostașilor.

— Uite ce-i în stare Argintaru ăsta, strigă Micu, dar o explozie asurzitoare îi acoperi glasul. Primul șlep deveni deodată purpuriu, bucăți de tablă și scânduri aprinse zburară la mare înălțime, puntea vedetei se clătină de suflul exploziei și-n clipa următoare, la flacăra incendiilor, văzură apa bolborosind, înnegrită de funingine.

— Șlepul s-a scufundat, raportă Traian.

— Nici celelalte nu mai au mult, strigă Argintaru, încărcând o nouă serie de proiectile.

În stânga și-n dreapta se înălțară stâlpi albicioși de apă. La lumina flăcărilor, vedeta se vedea foarte bine și hitleriștii trăgeau acum mult mai precis. Pe punte zăngăneau fără încetare schijele și gloanțele.

— Cârma babord, ordonă Matei. Ia-o pe după ostrov, în amonte, că altfel nu mai ieșim vii de aici...

7

Prima lovitură de tun îl găsise pe comandorul Helmuth citind memoriile secundului de pe „Emden“, crucișătorul-pirat care în primul război mondial ținea calea navelor de transport în Oceanul Indian. Îi invidia pe marinarii de pe „Emden“ și-și plângea soarta care-i hărăzise o carieră lipsită de întâmplări spectaculoase. Sunetul viu al exploziilor îl făcu să creadă mai întâi că nava fusese lovită de-o mină, dar auzind pașii marinarilor care alergau la tunuri, se liniști și ieși pe punte să vadă ce se petrece. Mai întâi fu orbit de fulgerările de la gurile pieselor care trăgeau pe întrecute. Ofițerul de gardă se aplecă la urechea lui:

— Vedeta de vizavi... prin surprindere... am ordonat... șlepurile în pericol de scufundare...

— Nu-mi vine să cred, locotenente, strigă Helmuth mânios. Atâta panică pentru o singură vedetă fluvială? Un divizion german trebuie...

Dar se întrerupse, fiindcă în larg începuseră să detune lăzile cu proiectile de pe șlepuri. Unul sări în aer. Tunurile și mitralierele continuau să tragă. Vedeta românească se depărtă și dispăru dincolo de capătul ostrovului. Helmuth înregistra mecanic toate acestea, întrebându-se în care capitol din strategia navală se prevedea ca o singură navă să atace o grupare de zece ori mai puternică. Ofițerii statului-major adunați în jurul lui așteptau parcă și ei răspuns la această întrebare, privind în tăcere șlepurile care se mistuiau în flăcări.

— Domnilor, nu trebuie să ne pierdem calmul, le spuse comandorul îndreptându-și cu grijă nodul de la cravată. Se pare că avem de-a face cu o revoltă locală. Vedeta de siguranță, la drum! Vă ordon să scufundați imediat nava rebelilor. Chiar dacă vor să se predea!

— Înțeleg, domnule comandant. Nu ținem seamă de semnalele lor.

— Remorcherul și pontonul armat doi să plece în amonte pe canal. Ceilalți fiți gata de luptă în orice moment. Glisorul să patruleze continuu.

— Raportez că e avariat.

— Atunci la dracu, să patruleze toate navele. N-o să stăm așa, ca niște șoareci plouați. Radistul să-mi dea legătura cu statul-major.

— Stația e distrusă, raportă timid ofițerul cu transmisiunile, un

căpitan înalt și cărunt.

— Bine. Treci pe ultrascurte și ia legătura cu grupul 22. Întreabă dacă-i liniște la ei...

Se auziră câteva bubuituri depărtate, venind dinspre oraș și fiecare ofițer de pe punte tresări la auzul lor.

— Ciudat, foarte ciudat, murmură Helmuth pălind. Comunică la grupul 22, căpitane: „Un grup de nave ne-a atacat. Nu avem pierderi importante." Un grup, nu uita asta. Altfel ne facem de râs. E de necrezut că o singură vedetă...

8

— Ne urmăresc, raportă Traian. Au trimis după noi vedeta de siguranță!

Matei se uită în urmă. Pe firul apei se distingea clar umbra scundă a vedetei hitleriste.

— O lăsăm să se apropie, hotărî el. Radule, intră mai spre ostrov. Când încep ei să tragă, o iei în zig-zag. Micșorați viteza!

Vuietul motoarelor se domoli. Din urmă, peste ape, se auzea tot mai puternic motorul navei inamice. Comandantul tocmai se pregătea să ia poziție favorabilă pentru tragere, când Traian raportă iarăși:

— Navă inamică în prova!

Locotenentul Matei se întoarse spre prova ca ars. Pe mijlocul Dunării se ghicea silueta lată a remorcherului armat.

— Ne-au înconjurat, spuse răgușit maistrul Costandache. Numai viteza ne mai poate salva...

— Viteza maximă, porunci locotenentul. Asupra navelor inamice, foc!

Mitraliera cu patru țevi din pupa hohoti prelung, asurzitor. Tunul prova bubui și el, luând drept țintă remorcherul. În jurul vedetei proiectilele biciuiau apa năprasnic. La lumina exploziilor, se vedeau pentru o clipă fețele negre de funingine ale marinarilor îndârjiți, cu dinții încleștați.

— Ar trebui să ne predăm, spuse Nazâru care până atunci pregătise materialele de incendiu și pompele. Nu mai avem nicio scăpare...

— Luptăm până la ultima picătură de sânge, strigă Argintaru. Moarte fasciștilor!

— La pupa, țintă lovită! strigă Traian. Se scu...

Glasul i se întrerupse. Radu se întoarse pentru o clipă și-i zări trupul inert, frânt peste balustradă.

— Traian e mort, strigă el. Micule, ia-i locul!

Vedeta hitleristă, lovită de snopuri întregi, revărsate pe cele patru țevi ale mitralierei din pupa, se scufunda, cu adevărat. În jurul ei se vedeau ca niște puncte negre capetele hitleriștilor care săreau în apă. „Să se descurce cum or ști“, își zise comandantul întorcându-se iar către

prova. Alături de remorcher apăruse unul dintre pontoanele armate. Ploaia de proiectile se înteți. De la motoare ieși un mecanic cu fața plină de sânge:

— Un proiectil... Spărtură sub linia de plutire... Doi răniți... Apă până la genunchi...

Locotenentul cântări fulgerător situația. Măsură din ochi distanța până la umbra neagră a sălciilor de lângă mal, mai aruncă o privire către pontonul armat, a cărui poziție se ghicea mai mult după sclipirea repetată de la gura țevilor și ordonă:

— Întoarce, Radule! Puneți pompele în funcțiune. Toată lumea, cu găleți. Scoateți apa de la motoare!

Radu răsuci repede timona. Vedeta întoarse scurt, aproape atingând apa cu marginea punții. Pentru un moment, ea oferi drept țintă întreg bordul, dar hitleriștii, cărora tirul vedetei le scosese din luptă o parte din servanți, trăgeau cam la nimereală. Escortată de jerbele albe ale exploziilor, vedeta 70 se depărta tot mai mult din drumul lor.

— Pontonul a fost incendiat! raportă Micu bucuros.

— Atenție la capătul ostrovului! mai apucă să strige maistrul Costandache, înainte de a coborî să vadă ce se petrece la motoare.

Într-adevăr, la capătul ostrovului, pe locul unde se scufundaseră șlepurile, pândeau celelalte nave germane.

9

Helmuth stătea pe comandă, cu trăsăturile împietrite, o adevărată statuie a calmului, pe care-l recomanda totdeauna subalternilor lui. Scosese toate navele de luptă în calea vedetei, după ce remorcherul și pontonul armat îi tăiaseră drumul prin celălalt capăt al ostrovului. Comandorul auzea comenzile răstite ale gradaților de la tunuri și savura cu anticipație imaginea vedetei care se scufundă sub ploaia de proiectile. Curând mica navă se profila dincolo de sălcii și proiectorul cel mare, cu arc voltaic, se aținti sfârâind și trosnind asupra ei. O punte de lumină se așternu între catargul „Gertrudei“ și bordajul cenușiu al vedetei 70.

— Lăsați-o să se apropie, ordonă cu cruzime comandantul hitlerist. Doresc ca prima salvă să nimerească în plin, cu toate armele. Ne-au făcut destul rău, și pe urmă... n-avem unde să adăpostim prizonierii...

— Asta-i o tragere ca la poligon, spuse lingușitor ofițerul cu transmisiunile. Se cunoaște mâna de maestru...

Se întrerupse. Un proiectil fâlfâi scurt prin aer și explodă în preajma proiectorului. Lovit în plin, servantul care-l mânuia muri aproape în aceeași clipă și raza de lumină se îndreptă în sus, împungând parcă cerul. Întunericul părea și mai adânc. Ofițerul cu transmisiunile alergă la manevra proiectorului. Lumina mătură iarăși apele și raza albăstrie prinse deodată prova ascuțită a vedetei 70, pe ale cărei laturi sclipeau mari mustăți de spumă. Vedeta venea chiar spre centrul formației, cu viteză maximă, și comandorul Helmuth simți spaima străpungându-i creierii ca un cuțit.

— Foc! urlă el. Trageți odată, diavolilor! Dumnezeule, ăștia au înnebunit. Vor să ne pinteneze, ca pe vremea lui Bismarck! Cârma babord! Toată viteza înapoi!

10

Cei de la motoare n-aveau de unde ști ce se petrece sus. În compartimentul îngust și plin de fum fierbinte, maistrul Costandache se lupta să astupe cu o bandă de cauciuc conducta de evacuare a motorului din babord, străpunsă de o schijă. Scrumbie, împreună cu alt motorist bandajat la cap, căuta să stăvilească năvala apei prin spărtură, folosind un fel de pernă de piele pe care șuvoiul puternic o îndepărta mereu; alt ostaș dădea zor la pompa de mână, încercând să micșoreze nivelul apei...

— Uleiul fierbinte, strigă marinarul bandajat la cap. S-a astupat sorbul de răcire. Nu mai putem merge așa...

— Trebuie, zise scurt maistrul. Mă duc sus, să văd care mai e situația...

Sus, caporalul Drăgan îndreptase nava către lumina orbitoare a proiectorului și vedeta se năpustea cu toată viteza spre silueta masivă a „Gertrudei“.

— Ce faci, măi, ai înnebunit? strigă sergentul Nazâru și fața lui, cu ochii închiși de năvala luminii puternice, părea o mască mortuară. Abordajul înseamnă moartea!

— Și într-un caz, și-n altul, tot pierim, zise cu liniște locotenentul. Barem să ne vindem scump pielea. Moarte fasciștilor!

— Pe ei, strigă Argintaru, și la gura tunului din prova țâșniră flăcări...

Atacul impetuos al vedetei îi surprinse pe hitleriști. Celelalte nave încetară focul, de teamă să nu nimerească nava-comandant. Se aflau acum față-n față: nava albă și uriașă, scuipând foc prin zeci de guri, și mica vedetă, al cărei echipaj ardea de dorința răzbunării. Distanța scădea mereu, când deodată „Gertrude“ se puse în mișcare, ascunzându-și bordul elegant și dând înapoi.

— Li-e teamă, nemernicii! scrâșni Radu Drăgan. Atinge-i, Argintarule!

— Nu mai putem merge cu viteza asta, spuse maistrul Costandache la urechea comandantului. Motoarele...

— Mitralior, de ce nu tragi? strigă locotenentul. Ia vezi, bătrâne, ce s-a întâmplat acolo...

Maistrul se repezi la pupa și după o clipă mitraliera hohoti din

toate țevile, măturând puntea navelor germane din dreapta. Derutând artileria inamică, prin manevrele ei îndrăznețe, vedeta trecu la câțiva metri de colosul alb, ajunse în spatele formației, apoi la adăpostul malului porni la vale, cu viteză redusă. Minute-n șir hitleriștii au continuat să risipească muniția, trăgând în umbrele părelnice care se conturau pe apele întunecate.

— Am scăpat? întrebă Scrumbie ieșind și el pe punte. Credeam că am ajuns în rai, de-i atâta liniște...

— Mitraliorul e mort, se auzi glasul lui Costandache de la pupa. L-au nimerit drept în cap, ticăloșii...

— Avem trei spărturi în compartimentul mașinii, raportă Scrumbie. Am pus deocamdată câlți și dopuri de lemn, dar n-au să reziste mult. Trebuie să le consolidăm, și asta nu se poate din mers...

— Magazia de muniții-pupa e inundată, raportă șeful de echipaj. O schijă cred, că dacă era un proiectil... ne odihneam acum pe fundul Dunării.

— Lasă ipotezele, făcu aspru locotenentul. Acostam undeva și vedem despre ce e vorba. Vedeta 70 n-a fost încă scoasă din luptă.

— Mai avem destule proiectile, râse Argintaru.

— Și motorină e berechet, adăugă Scrumbie.

— Păcat că au pierit doi de-ai noștri...

— Au murit fără lumânare...

— Lumânare? strigă Scrumbie îndârjit. Uite colo una, mare de tot!

La orizont se mai vedeau pâlpâind flăcările pontonului armat.

11

De-a lungul Dunării, unitățile flotilei românești erau intercalate cu forțe hitleriste superioare numericește. Pe întreg fluviul, marina germană dispunea de peste cinci sute de nave, ateliere navale mobile, transportoare armate și nave-bază. Superioritatea noastră se manifesta, printre altele, prin existența monitoarelor, adevărate cetăți plutitoare, protejate de blindaje groase și armate cu tunuri de mare calibru. O parte dintre ele, aflate la Brăila, primiră misiunea să participe la apărarea portului împotriva forțelor terestre și navale hitleriste. La ordinul Statului-major, ele porniră în susul Dunării, capturând sau nimicind convoaiele germane întâlnite pe drum. Unele dintre navele hitleriste fuseseră surprinse de trupele noastre înainte de a apuca să iasă din porturi; altele se loviră de barajele de mine, dar altele încercau să se refugieze spre apus, și urmărirea avea să dureze o săptămână de zile și de nopți...

Divizionul comandat de Helmuth – mai bine zis ceea ce rămăsese din el, după atacul vijelios și neașteptat al vedetei 70 – acostă la vechiul loc. Hitleriștii aveau depozitate pe țărm muniții și carburanți – două lucruri care le erau deosebit de necesare în acest moment. Veștile primite prin radio de la formațiile de nave vecine nu-l liniștiră de loc pe comandantul hitlerist. Prin eter se încrucișau știri contradictorii: se pregătea o invazie din Bulgaria, comandamentul ordona retragerea navelor spre apus, alți comandanți primiră ordin să distrugă tot ce se putea distruge în porturile unde se aflau...

Peste tot se desfășurau lupte și nu odată, apelurile prin radio ale comandorului Helmuth rămaseră fără răspuns... În cele din urmă, el înțelese că în deruta care domnea, nu-i rămânea decât o singură soluție: să se salveze singur. Ordonă deci curierului să cheme pe toți ofițerii în salonul „Gertrudei".

— V-am adunat, domnilor, ca să vă comunic hotărârea mea. În noaptea asta vom încărca muniția, alimentele și carburanții din depozite. Ce nu putem lua cu noi, distrugem. Pontonul doi e pe jumătate ars. Evacuați de pe el rezervele și echipajul, apoi sabordați-l. La ora patru, adică exact peste trei ore, începem manevra de plecare. Niciun minut mai târziu, s-a înțeles?

12

— Băieți, grăbiți lucrul cât se poate, spuse locotenentul Matei aplecându-se pe tambuchiul sălii mașinilor. Comandamentul ne-a comunicat prin radio că în zorii zilei ajunge la noi o grupare de nave, dar până atunci, trebuie să-i ținem în loc pe hitleriști. Cât mai durează, bătrâne?

— Vreo două ceasuri, domnule comandant.

— E mult. Ne pleacă inamicul de sub nas...

— O să zorim cât putem.

— Ce-or fi făcând ei acuma?

— Mă duc eu în recunoaștere dacă n-aveți nimic împotrivă, se oferi Nazâru. Până acolo nu-s mai mult de doi kilometri și cunosc drumul...

— Încearcă, conveni locotenentul după o clipă de gândire. Numai să fii precaut, să nu te vâri chiar în bârlogul lor. Ne ajunge dacă știm încotro vor s-o apuce. Într-un ceas să fii înapoi. Ia-ți pistolul cu tine.

Șeful de echipaj urcă scara dintr-o săritură. Ceilalți îi auziră pașii grăbiți răsunând pe punte. Argintaru lăsă deoparte ghemotocul de câlți cu care acoperise o gaură de glonț din bordaj și se aplecă spre Radu:

— Te pomenești că are de gând să rămână la ei. Ce-ar fi să te duci după el, Radule?

Caporalul încuviință și ieși pe punte. Abia se mai auzeau pașii lui Nazâru, depărtându-se prin iarba înaltă.

— Domnule comandant, mă tem că Nazâru vrea să fugă la hitleriști.

— Nu cred, băiatule! Ce să facă acolo? „Camarazii“ au înfundat-o, numai de el nu le arde acuma...

— Și totuși, stărui Radu, am motive aproape sigure să cred asta. Să nu uitați că era singurul care le juca în strună, iar unora ca el n-o să le fie moale de-acum încolo... Face orice Nazâru să scape. Și mi se pare că se cam ducea pe la ei și înainte, în ascuns. Permiteți-mi să-l urmăresc.

Într-adevăr, sergentul Nazâru își dăduse seama că nu se poate aștepta la nimic bun în noile împrejurări. El porni deci hotărât către locul

de acostare al navelor hitleriste. Iar ca să-și justifice prezența, ducea domnului comandor o știre prețioasă: în zorii zilei, în acest raion va sosi o grupare de nave de luptă românești...

Radu se strecură pe urmele lui, străduindu-se să-năbușe orice zgomot. Cunoștea bine locurile, le călcase de zeci de ori, în timpul exercițiilor de debarcare, totuși în două rânduri fu cât p-aci să-l piardă din ochi. Era întuneric, iar ocolurile pe care le făcea sergentul erau parcă anume calculate să-l pună pe el în încurcătură. Fu nevoit să micșoreze distanța, când deodată Nazâru dispăru de-a binelea printre sălcii. Întărâtat, Radu o luă la fugă, dar se poticni de-o buturugă și căzu pe pământul moale. Rămase câteva clipe nemișcat, stăpânindu-și răsuflarea. Simți însă imediat că cineva se apropie pe furiș și înțelese că individul încerca să afle dacă nu-l pândește vreo primejdie. Nazâru se îndepărta de-acum precaut și caporalul porni hotărât să-l someze. După un pâlc de sălcii, se iviră lanternele albastre de camuflaj ale hitleriștilor, mișcându-se încoace și-ncolo. Îl auzi pe Nazâru grăbind nebunește pasul, fără să se mai ferească.

— Halt! răsună glasul unei santinele hitleriste.

Timonierul încremeni. Somația nu-i fusese adresată lui, ci celuilalt, care se grăbi să iasă la lumină și să-i spună parcă santinelei câteva cuvinte în nemțește. „Dacă-l scap, dacă Nazâru apucă să-i vorbească comandantului hitlerist, înseamnă că întreaga acțiune hotărâtă de comandamentul nostru este sortită eșecului! Nu, Nazârule, n-ai să ajungi la ei!“

Cum să procedeze însă? Să tragă asupra lui? Hitleriștii s-ar alarma, iar el însuși n-ar mai avea șanse să scape viu. Un atac corp la corp: nicio șansă de reușită n-ar fi avut, fiindcă Nazâru ajunsese aproape de santinelă. Trebuie, cu riscul vieții chiar, să tragă!

Aceste gânduri i se învârtejeau vijelios prin minte. Totul dură puține clipe, timp în care Nazâru se apropie la câțiva pași de santinela hitleristă. Pe cerul încă întunecat, deasupra capului său se profilau brațele ridicate ca două stindarde ale lașității. Radu ochi între aceste două brațe, ceva mai jos de cap, și trase o rafală scurtă. Nazâru se prăbuși ca un copac retezat. Soldatul hitlerist, neînțelegând bine ce se petrece, se aruncă la pământ și trase un încărcător întreg la întâmplare. Din stânga îi răspunse lătratul puternic al unei puști-mitralieră, apoi se auziră tropote și glasuri strigând ceva nedeslușit. Radu se târî înapoi către Dunăre, simțind sub genunchi și sub coate nămolul moale ca o plastilină, care ceda încet sub apăsare. Întoarse capul și văzu, la vreo sută de metri mai departe,

navele germane acostate bord lângă bord. Brațele negre ale macaralelor abia se distingeau, rotindu-se mereu deasupra punților; la lumina lanternelor de camuflaj, oamenii forfoteau pe nave și pe țărm, semn că se încărcau rezervele din depozite. „Sunt pe picior de plecare“, își zise. „Numai de-aș putea scăpa viu de-aici...“

Pașii hitleriștilor se auzeau tot mai distinct. Era limpede că ei înconjuraseră locul de unde răsunaseră primele focuri și acum se apropiau într-un semicerc uriaș, mărginit de malul apei și avându-l în centru pe el însuși. Pe deasupra începură să piuie gloanțele și Radu crezu că mai are doar câteva clipe de trăit. „Măcar să-mi vând scump pielea“, gândi. În fața lui răsări deodată silueta înaltă a unui marinar hitlerist, care îndreptă în sus un pistol mare. Răsună o pocnitură și spre cer zbură pâlpâind tot mai luminos o rachetă albă. Tufișurile din jur se luminară ca ziua; Radu văzu pleoapele hitleristului strânse din cauza luminii orbitoare. „Dacă trag, ceilalți mă descoperă imediat“. Se ridică dintr-un salt, sări asupra hitleristului și-l lovi scurt cu muchea palmei peste gât. Omul se prăbuși fără să scoată un cuvânt. Din stânga se apropiau tropăituri. Și din dreapta. „O companie întreagă fuge după mine. În apă, singura salvare!“ Își aruncă bereta departe, în Dunăre, apoi sări și el și se afundă în valurile calde. Prin apă auzea nedeslușit rafalele hitleriștilor, care la lumina albă a rachetelor, împușcau de zor bereta. Când simți că se înăbușă, scoase capul afară să respire. Lumina rachetelor îl orbi. Hitleriștii îl observaseră, căci gloanțele începură să plouă în jurul lui. Se afundă din nou și înotă îndelung, din răsputeri...

13

Comandorul Helmuth ascultă calm la început raportul ofițerului de gardă: sergentul acela care mai fusese oaspetele domnului comandant venise cu intenția să se predea și spusese soldatului Franz din postul numărului trei că are o veste importantă pentru domnul comandant. Din nefericire fusese ucis de o patrulă a românilor, care venise probabil în recunoaștere. Patrula a fost respinsă de detașamentul de pază; o parte dintre oameni se înecaseră în Dunăre, ceilalți au fugit... Nu, nu reușiseră să captureze niciun ostaș.

— Rău, foarte rău, spuse comandorul înfuriindu-se treptat. Va trebui să grăbim lucrul. Capătul din amonte al canalului să fie minat, iar aici să se întărească paza. N-aș vrea să ne încercuiască... Transmiteți tuturor ordinul meu: grăbiți lucrul. Cine rămâne în urmă, o face pe propriul său risc. Știți bine că nu putem lăsa aici nicio navă în stare să plutească, niciun material utilizabil, niciun om viu!

— Am înțeles, spuse ofițerul de gardă căutând să-și ascundă licărirea de spaimă din privire.

14

— Ticălosul, voia într-adevăr să ne trădeze, murmură locotenentul. Radule, te-ai purtat ca un viteaz. Și zici că se pregăteau de plecare?

— Da, domnule comandant. Încărcau lăzi și butoaie, toată lumea forfotea pe punte.

— Trebuie să dau radiogramă la comandament. Tu du-te la motoare și arată-le tuturor situația. Să zorească, fiecare minut e hotărâtor...

Un sfert de oră mai târziu, tot echipajul se adună pe punte. Locotenentul își privi oamenii încercând să le deslușească fețele în lumina cenușie a zorilor.

— Băieți, întâi vă mulțumesc pentru munca voastră. Dar acesta e numai începutul. Trebuie să-i oprim pe hitleriști cu orice preț, altfel, dacă apucă să bombardeze orașul... Am încredere în voi și știu c-o să vă faceți cu cinste datoria. Să răzbunăm prin moarte moartea celor pe care i-am îngropat în acest loc!

— Moarte fasciștilor! strigă într-un glas echipajul...

...Ca o săgeată neagră în lumina care creștea tot mai mult, vedeta 70 se avântă spre ostrov. Lăsa în urmă, drept unică dovadă a escalei ei scurte, două morminte proaspete...

— Dacă nemții prind de veste că suntem singuri, ne așteaptă o distracție clasa-ntâia, domnule locotenent, spuse Argintaru ștergând proiectilele de unsoare.

— Așa e la război, făcu simplu Matei.

Radu Drăgan răsuci cu îndemânare timona și interveni:

— Eu, unul, nu mă tem de moarte.

— Nu poți să spui asta, Radule! Ostașul pleacă la luptă să învingă, nu să moară...

— Înțeleg, dar vezi că suntem pe muche de cuțit. Oricare din noi putea fi în locul lui Traian sau al mitraliorului.

— Nu vă mai gândiți la asta, băieți, spuse cald locotenentul. Eu știu una și bună: că trebuie să-i oprim pe nemți...

— Și chiar de-o fi să pierim, adăugă tunarul, știm pentru ce.

— Navă în prova babord! strigă radiotelegrafistul, devenit

observator în locul lui Traian.

Dintr-un salt, Argintaru fu lângă tun. Radu se ridică pe vârfuri, parcă dorind să vadă mai bine despre ce este vorba. Dar și fără asta, se distingea bine silueta remorcherului armat lunecând pe fondul cenușiu-albastru al ostrovului. Cele două nave deschiseră focul în aceeași clipă...

15

Argintaru avea în silueta greoaie și aproape nemișcată a remorcherului armat o țintă ideală; tunul lui mătură mai întâi platforma de la prova, apoi își îndreptă tragerea asupra bordului, încercând să-i facă găuri sub linia de plutire. Curând remorcherul se aplecă înainte, parcă luându-și avânt, și o explozie asurzitoare zgudui aerul.

— Ura! strigară marinarii. L-a atins la magazia de muniții!

— Înapoi cu maximum de viteză, strigă comandantul, văzând cum din spatele ostrovului se desprinde o matahală albă. Au ieșit cu toții la atac!

Bateria de pe „Gertrude“ prinse glas. Mai întâi deasupra ei se iviră nourași de fum alburiu, apoi pârâiră detunăturile, ca o bătaie dezordonată de tobă. Un obuz greu explodă în imediata apropiere a vedetei; jerba de apă se prăbuși pe punte, iar schijele fâlfâiră sinistru prin aerul devenit parcă mai dens.

— Trageți, băieți, strigă locotenentul prăbușindu-se peste telegrafe.

Condusă de mâna iscusită a lui Radu Drăgan, vedeta manevra cu repeziciune, căutând de fiecare dată unghiuri potrivite de atac și evitând proiectilele dușmane. Mitraliera trăgea aproape fără întrerupere și cele patru șiruri de gloanțe făceau prăpăd pe puntea din lemn de trandafir...

— Trebuie opriți cu orice preț; fură ultimele cuvinte ale șefului-mecanic. O nouă grindină de fier se abătu asupra vedetei. Catargul, lovit, se frânse de la jumătate și rămase atârnat în firele antenelor. Maistrul Costandache simți ceva fierbinte acoperindu-i pieptul. El căzu încet, parcă plutind, lângă afetul mitralierei.

— Băieți, pavilionul! strigă Argintaru privind o clipă înapoi. Să nu creadă că ne predam!

Micu smulse din lada cu pavilioane un nou tricolor. Îl desfășură în adierea vântului și, sprijinind un picior pe balustradă, agăță pavilionul de ciotul catargului. Abia când coborî, își dădu seama că locotenentul zace într-o poziție nefirească, cu pieptul rezemat de tamburul telegrafelor.

— Dom’ comandant! strigă Radu.

— Ia comanda, spuse locotenentul către Radu care se aplecase asupra lui. Nu-i lăsa să treacă... Îmi pare rău că...

— Micule, du-l jos în cabină și pansează-l cum poți. Lupta încă nu-i pierdută, dom’ comandant!

— Întoarce, Radule, strigă Argintaru. N-am unghi de tragere...

Vedeta întoarse iarăși, în plină viteză, cu evoluții halucinante, de adevărat demon al răzbunării. Focul navei germane slăbise, și era tot mai puțin precis – se vede că Argintaru trimisese pe lumea cealaltă o bună parte din tunarii de elită ai comandorului Helmuth, iar unele piese fuseseră deteriorate. Deodată, în spatele „Gertrudei“ apăru pontonul de debarcare, a cărui artilerie era intactă și trăgea cu mare precizie.

— Cristoase, pe ăsta de unde l-au mai scos? strigă Radu. Nu mai avem nicio scăpare, băieți. Să-i pintenăm, blestemații!

— Pe ei, Radule!

— Moarte fasciștilor!

Caporalul răsuci timona. Vedeta 70 se năpusti asupra navei albe, cum mai făcuse o dată, în cursul nopții trecute. Fiecare dintre marinari își socotea încheiată cariera de luptător, când Micu dădu un chiot:

— Suntem salvați! Ai noștri, Radule!

Se auziră bubuituri prelungi. Dinspre aval, trăgând cu toate gurile de foc, se apropiau navele românești. Valuri de fum negru pluteau amenințător deasupra coșurilor, amestecându-se cu fumul alb al salvelor. Stâlpi de apă crescură în jurul navelor hitleriste...

Acoperită de focul viu al grupării venite în ajutor, vedeta 70 începu să se depărteze din fața inamicului. După câteva clipe, pe catargul din centru al „Gertrudei“ pavilionul începu să coboare încet. Pontonul coborî și el steagul...

— Ura! Se predau! răcni Micu ștergându-și fața de fum.

— Auzi! Argintarule, se predau! strigă Radu Drăgan. Răspunsul întârzia. Argintarule, spuse el din nou, cu spaimă în glas. Dar vocea puternică a tunarului n-avea să se mai audă niciodată...

16

Marinarii de pe nave priveau uimiți către vedeta care se apropia. Avea bordajul ciuruit de schije și de gloanțe, una din țevile mitralierei fusese îndoită ca o sârmă de explozia unui proiectil, dar pavilionul flutura neînvins pe rămășița de catarg. Priveau uimiți la toate acestea și invidiau echipajul care participase la o luptă de asemenea proporții. Nu știau prin ce trecuseră marinarii vedetei 70, n-auziseră strigătele lor îndârjite, atunci când hotărâseră să sacrifice nava și propriile lor vieți pentru a stăvili drumul hitleriștilor; nu aflaseră că echipajul fusese înjumătățit de suflarea aspră a morții, iar comandantul zăcea în cabina lui cu coastele zdrobite... Domolindu-și zbaterea elicelor, vedeta făcu un rondou elegant și se apropie pieziș de nava-comandant, un fost pasager cam de mărimea „Gertrudei“, cu prova joasă și cu puntea superioară transformată în baterie.

— Ce zici de Matei? spuse comandorul Bădescu întorcându-se către ofițerul de cart. Nici după asemenea încăierare n-a uitat regulile marinărești... Dă ordin navei 19 să acosteze la nava hitleriștilor și să-l aducă aici pe comandant. Și ocupați-vă de prizonieri...

— Permiteți să acostăm la tribord, se auzi un glas de pe puntea vedetei.

— Acostează, Matei, strigă voios comandorul prin megafon, apoi se întoarse iarăși spre ofițerul de cart: Ia dă-mi binoclul... Ce-i asta, mi se pare mie, sau... Ce-i cu Matei?...

Vedeta 70 se alătură de navă fără nicio smucitură. În timp ce marinarii legau parâmele, un ostaș murdar de funingine, cu bluza sfâșiată, sări de pe vedetă pe puntea largă a navei-comandant, se opri în fața comandorului și raportă:

— Sunt caporalul Drăgan Radu. Locotenentul nostru...

— Ce-i cu el? strigă comandorul Bădescu. Sanitari!

— Doi ostași în halate albe se și repeziseră pe vedetă.

— Dom’ locotenent Matei e rănit, încheie Radu.

— Înseamnă că dumneata ești comandantul?

— Până una-alta.

— Din clipa asta ești numit oficial. Comandorul se îndreptă spre ostașii aliniați: Bravo, băieți, sunt mândru de voi...

17

Calmul nu-l părăsise pe comandorul Helmuth nici măcar în clipa când, atacat de navele noastre, văzuse că nu mai are nicio scăpare. Convins că odată și odată cuvintele lui vor fi citate în tomurile groase ale memoriilor de război, se adresă plin de emfază ofițerilor de stat-major care-l înconjurau:

— Domnilor, Dumnezeu mi-e martor că am făcut tot ce era omenește posibil. Pentru a cruța viețile oamenilor, trebuie să capitulăm! Ceilalți aprobară zgomotos această hotărâre și el adăugă disprețuitor: Nu-mi plac actele de lașitate. Dacă era după mine, luptam până la ultima picătură de sânge. Coborâți pavilionul!

Dispăru în cabina lui cu capul plecat. Ajuns jos, se grăbi să ardă hârtiile din casa de fier, apoi își schimbă cămașa și îmbrățișă cu o ultimă privire cabina spațioasă și confortabilă. Se întoarse de la ușă, cu gând să scoată fotografia unei femei frumoase, în rochie de seară, care stătea de ani de zile uitată sub cristalul biroului. Nu izbuti. Simțind cum crește-n el o furie rece, Helmuth ridică statueta de bronz a amiralului Döniz și sfărâmă cu ea cristalul gros. Atras de zgomot, soldatul de ordonanță năvăli în încăpere:

— Domnule comandant...

— Ieși, porcule! urlă comandorul ieșindu-și din fire. Nu știi să bați la ușă?

Ostașul dispăru. Helmuth vârî fotografia în buzunar, se cercetă în oglindă, ca să-și îndrepte nodul cravatei și ieși pe punte, tocmai când grupa de debarcare adunase prizonierii la pupa. Fără să scoată o vorbă, el întinse locotenentului român pistoletul și trecu schela cu un aer disprețuitor. Pe remorcherul care-l adusese la nava-comandant el păstră aceeași atitudine disprețuitoare, ca și cum și-ar fi ignorat situația de învins. Când coborî în careu, își fixă privirea pe tabloul din perete, se așeză țeapăn pe scaun și rămase nemișcat.

— Mai aveți alte forțe prin apropiere? Ce intenții au celelalte unități germane de pe fluviu? întrebă Bădescu.

Niciun răspuns. Comandorul făcu un semn și locotenentul care slujea drept interpret repetă întrebarea.

— Protestez, spuse uscat hitleristul. Sunt ofițer superior al

marinei de război și nu admit să fiu interogat în fața soldaților...

Bădescu ascultă traducerea zâmbind, apoi privi spre Radu care se foia stingherit pe scaunul lui.

— Locotenente, spune-i te rog prizonierului că aici nu se află niciun soldat. Spune-i că are în față pe comandantul vedetei care l-a atacat și l-a învins. Ai grijă să traduci asta cât mai exact...

Helmuth ascultă posomorât, se uită pe furiș la Radu Drăgan, îi întâlni privirea obosită, dar dârză și abia atunci înțelese că pentru el războiul s-a terminat. Umerii i se încovoiară și din atitudinea mândră și disprețuitoare de până atunci nu mai rămăsese nimic:

— Domnilor, ne-ați învins, recunoscu el cu vocea scăzută. Dați-mi o hartă...

18

Ajuns pe punte, Radu își aruncă privirile spre vedetă și-și dădu seama că încă nu-i cunoaște de-ajuns pe tovarășii săi de luptă. Se aștepta să-i vadă odihnindu-se undeva, pe punte, să fure ceasul de răgaz pe care-l meritau din plin, după truda și emoțiile nopții trecute. În loc de asta, cei de pe vedeta 70 munceau de zor, ajutați de marinarii de pe nava-comandant. La pupa, un soldat mărunt, tuns chilug, monta o țeavă nouă la mitralieră. Cea veche, îndoită și plesnită, zăcea alături pe punte. La tunul din prova, un alt soldat ștergea cu sârg mecanismul închizătorului. De jos, de la motoare, se auzea glasul răstit al lui Scrumbie, printre loviturile de ciocan. Peste tot acest tumult, bocăneau pașii marinarilor care aduceau lăzile cu muniție. Sus, deasupra comenzii, Radu zări catargul înălțat din nou și pe radiotelegrafist montând firele antenei. Privi toată această forfotă, simțind că emoția nu i-ar îngădui să articuleze măcar o silabă.

— Ce spui de asta, caporale? zâmbi comandorul Bădescu, plăcut surprins el însuși.

19

După funeraliile marinarilor căzuți la datorie pe vedeta 70, comandorul Bădescu adună în careu pe toți comandanții de nave. Ofițerii vârstnici, cu părul încărunțit de-a lungul serviciului în marina militară, stăteau alături de tânărul caporal pe care-l prețuiau cu toții pentru vitejia și priceperea lui. Mai târziu, pe unii dintre ei avea să-i regăsească profesori în școala de ofițeri, avea să evoce împreună cu ei momentele de neuitat ale primelor zile de luptă contra hitleriștilor... Dar deocamdată Radu Drăgan n-avea vreme să se gândească la viitor; gândul lui era la bordajul vedetei șubrezite, dacă mitraliorul și tunarul nou-veniți pe navă se vor dovedi la fel de destoinici ca și predecesorii lor, dacă motoarele vor rezista mai departe...

— Plecăm în urmărirea grupului 22, zise comandorul, aplecându-se asupra hărții. Hitleriștii au de gând să deschidă focul asupra localităților de pe țărm, asupra porturilor. Trebuie să-i împiedicăm. Vedeta noastră va porni în avangardă. Cum dai de ceva, ne anunți prin radio și încerci să-i ții pe loc! Adăugă cu un zâmbet obosit: Se pare că voi aveți o anumită experiență în treburi de-astea, ce spui, Radule?

Ceilalți ofițeri zâmbiră și ei și Radu simți că roșește sub privirile lor calde.

20

Vedeta 70 gonea în amonte, pe urmele grupului 22. Radu inspectă pe rând toate compartimentele, toate posturile de luptă și în cele din urmă ajunse la tunul prova. Îl cuprinse o tristețe adâncă, amintindu-și de Argintaru. Întocmai ca el, în clipele dinaintea ultimei bătălii, tunarul cel nou ștergea proiectilele de vaselină și sâsâia printre dinți o idee de cântec.

— Și cum zici că te cheamă, prietene?

— Soldat Ilie I. Ion, dom'comandant, spuse ostașul tresărind. Am fost prieten bun cu Argintaru. Lucram cu el la atelierul de sudură, mai bine zis îi eram ucenic. Un om de aur, săracul. Păcat că s-a prăpădit...

— Așa e la război, oftă Radu.

— Acuma, dacă i-am luat locul, n-o să fac tunul de râs, adăugă soldatul. În amintirea lui, și ca să-l răzbun.

— Toți avem ceva de răzbunat, spuse Radu încet, dar cu tărie. Fii gata, că din clipă-n clipă...

— Avion vine din tribord! strigă Micu de la timonă.

Soldatul Ilie I. Ion strigă ceva despre Argintaru în timp ce îndrepta țeava spre botul avionului cu cruce neagră pe aripi. Salva răpăi asurzitor. Avionul, care luase drum în picaj asupra vedetei, trase și el. Un șir lung de gloanțe biciui apa în prova. Tunul mai trase o serie de proiectile și motorul din dreapta al avionului se aprinse. Cu un urlet asurzitor, care creștea mereu, pasărea de oțel, arzând ca o torță, trecu pe deasupra vedetei și se prăbuși undeva, în pădurea de sălcii de pe mal...

— Bravo, băiatule, strigă Radu. Acuma pot să-ți spun „încântat de cunoștință“...

— Știu să fac și ciorbă, râse Ilie I. Ion. De pește, cu orez mult.

Dunărea făcea un mic cot spre dreapta. Malul scund, împădurit, risipea atâta liniște și pace, în nemișcarea frunzelor încremenite, încât Micu dădu un chiot:

— Când s-o termina războiul, aici vin, băieți, să-mi petrec restul zilelor...

— Până una-alta ieși mai la larg, Micule, că nu se vede nimic de pădurile astea. Pe undeva pe-aici trebuie să dăm de blestematul grup două'ș'doi...

Vedeta înainta spre stânga și deodată, în prova, Dunărea se

desfășură pe toată lățimea. Departe, dincolo de cotul împădurit, câteva puncte negre pătau luciul argintiu al apei.

— Alarmă de luptă! strigă Radu Drăgan ducând binoclul la ochi. Viteza maximă! Radist, raportează că am descoperit convoiul inamic. Sunt trei nave de transport escortate de un remorcher armat și o vedetă. Deschidem focul asupra lor!

21

Într-o zi caldă de la începutul lunii septembrie 1944, vedeta 70 acostă într-un mic port pentru aprovizionare. Dunărea fusese curățită de navele hitleriste; multe din ele se scufundaseră, lovite de proiectile sau dând peste barajele de mine, iar altele, capturate de flotila noastră fluvială, fuseseră armate cu echipaje românești și continuau lupta. La 31 august, după șapte zile de încordare și de primejdii, marinarii români raportară că niciun pavilion hitlerist nu mai flutură în apele noastre...

— Bine că s-a isprăvit cu ei, zise Scrumbie verificând ventilul de ambarcare a combustibilului. E timpul să ne ocupăm puțin de nava asta. Motoarele ar trebui revizuite, doar am gonit zi și noapte.

— Nu vă așteptați prea curând la odihnă, spuse Radu îngândurat. Războiul nu s-a terminat. Pe Dunăre, hitleriștii mai seamănă bombe. O să ne reprofilăm: vom face și dragaj. Trebuie să redăm siguranța navigației pe Dunăre.

— Poftiți la masă, că se răcește, strigă Ilie I. Ion, potrivindu-și o tichie albă pe cap. Am pregătit un borș pescăresc ce nu s-a pomenit!

— Ia nu te mai lăuda, râse Scrumbie. Las’să te lăudăm noi, dacă-i chiar așa cum spui.

Peste câteva minute se aflau cu toții la pupa, în jurul mesei improvizate din lăzi de proiectile.

— Cazarma aia s-a încins ca un cuptor, bombăni radistul examinându-și lingura. Trebuie reparat ventilatorul...

— Ce ventilator, strigă Scrumbie. Motoarele, asta-i. Că viteza vă place...

— Uitați-vă colo, râse mitraliorul arătând spre convoiul de nave care se târa în amonte. Zău dac-aș suferi să merg cu iuțeala asta de melc...

Toți își întoarseră privirile spre larg. Un remorcher mic trăgea după el patru șlepuri, legate două câte două și atât de încărcate, încât din bordul lor se mai vedea deasupra apei numai o dungă neagră. Remorcherul dădu semnal din sirenă, apoi pe puntea lui un marinar începu să agite stegulețele de semnalizare.

— Ăsta pe noi ne cheamă, spuse cu mirare comandantul vedetei. Micule, treci și răspunde-i.

Micu urcă pe comandă și flutură spre remorcher perechea lui de

steguleţe: „Te ascult“. Mesajul celuilalt îl descifrară toţi, cu glas tare, uitând de masă: vedeta 70 avea misiunea să escorteze convoiul care urca spre Turnu-Severin.

— La posturile de luptă! ordonă Radu.

Pe faţa de copil a soldatului Ilie I. Ion se zugrăvi o cumplită dezamăgire:

— Şi borşul meu pescăresc?

— Îl mâncăm pe rând, în timpul marşului, n-ai teamă!

Întrerupând ambarcarea combustibilului, vedeta 70 se alătură convoiului. Un timp navigă paralel cu remorcherul, şi căpitanul acestuia, un tânăr spătos, cu cămaşă cadrilată, le strigă prin megafon!

— E o treabă cam afurisită, dom’ comandant. Aud că mai la deal, dincolo de ostrov, nemţii au o baterie pe malul bulgăresc. Spre seară o să se lase ceaţă, poate reuşim să trecem...

— Încercăm, îi răspunse Radu Drăgan. Numai că staţi cam prost cu viteza...

— Mi-ar place să facem schimb, râse tânărul cu o voce plăcută, de bariton. Mai ales că duc nişte bomboane... Destul o măciucă la un car de oale, nu-i aşa?

— O scoatem noi la capăt, dom’ comandant, îl încurajă Radu, deşi nici el n-avea mari speranţe în reuşita operaţiei.

Îşi urară reciproc succes, apoi vedeta porni în frunte, cu motoarele reduse la minimum. În urmă, remorcherul abia se târa. Marinarii de pe vedetă se uitau mereu în urmă, parcă încercând să-i împrumute din energia lor...

22

Spre seară, o ceață ușoară coborî deasupra apelor liniștite. Dar Radu continua să fie îngrijorat. El știa că în zona bateriei hitleriste se formase un banc de nisip, care silea navele să meargă mai aproape de malul bulgăresc. Când convoiul depăși ostrovul, răbufniră primele lovituri de tun. Câteva obuze căzură în preajma vedetei, apoi hitleriștii mutară focul asupra șlepurilor. Remorcherul mări viteza, dar loviturile dușmane cădeau tot mai aprige.

— Trebuie să-i facem să tacă, strigă Radu. O să ne apropiem atât de ei, încât să trageți ochit, cu cea mai mare grijă și precizie.

Prin aparatele de ochire, Ilie I. Ion abia zărea tufișul în dosul căruia se înghesuise bateria hitleristă. Când vedeta, manevrată cu iscusință, se apropie de mal, tunul și mitraliera deschiseră focul prin surprindere. Remorcherul înainta acum încet dar sigur.

— Unul din tunuri s-a dus, strigă Micu bucuros. Iar de-al doilea pot să jur că nu mai au curajul să se apropie.

Mitraliera ținea sub focul ei îndrăcit spațiul dintre tunuri, stingherind nespus de mult pe dușmani. Radu pătrunse și mai mult sub mal, în unghiul mort al bateriei nemțești. Pe unul dintre șlepuri izbucniră flăcări. Cei de pe remorcher tăiară parâma cu topoarele, iar convoiul, astfel ușurat, mări viteza și curând ieși de sub foc.

— E timpul să ne retragem, hotărî Radu. Nu-i slăbiți de loc, băieți!

Vedeta se depărtă de malul drept trăgând mereu. Deodată, o explozie puternică zgudui corpul navei și puntea începu să se încline înainte. Curând prova aproape dispăru sub valuri. Radu înțelese că nu mai era nimic de făcut. Vedeta se scufunda.

— Toată lumea pe punte, ordonă el prin portavoce, și peste câteva clipe mecanicii urcară privind îngrijorați în jur. Nava se îndrepta spre țărm cu toată viteza de care mai era în stare, iar când elicele ieșiră afară, spulberând apa în două semicercuri înspumate, toți își dădură seama că totul s-a sfârșit.

— Părăsiți nava! mai strigă Radu Drăgan. Ostașii săriră peste bord, înotând voinicește către țărm. Radu sări ultimul. În urmă auzi motoarele tușind, semn că apa ajunsese de-acum la pompele de injecție.

Porni încet către mal. Când simți sub picioare mângâierea aspră a nisipului, se opri și cu greu se uită spre navă. Apucă să mai vadă pentru o clipă vârful catargului, pe care pavilionul zdrențuit de schije mai flutura încă.

Comandantul vedetei 70 își scoase bereta. O strânse-n pumn, privind cu durere locul unde se scufundase nava. Își șterse o lacrimă de pe obraz și se întoarse către marinarii lui:

— De-acuma, băieți, am terminat cu navigația, dar nu și cu războiul. O să fim o grupă de infanteriști pe cinste!

În depărtare, undeva spre vest, bubuiau tunurile...